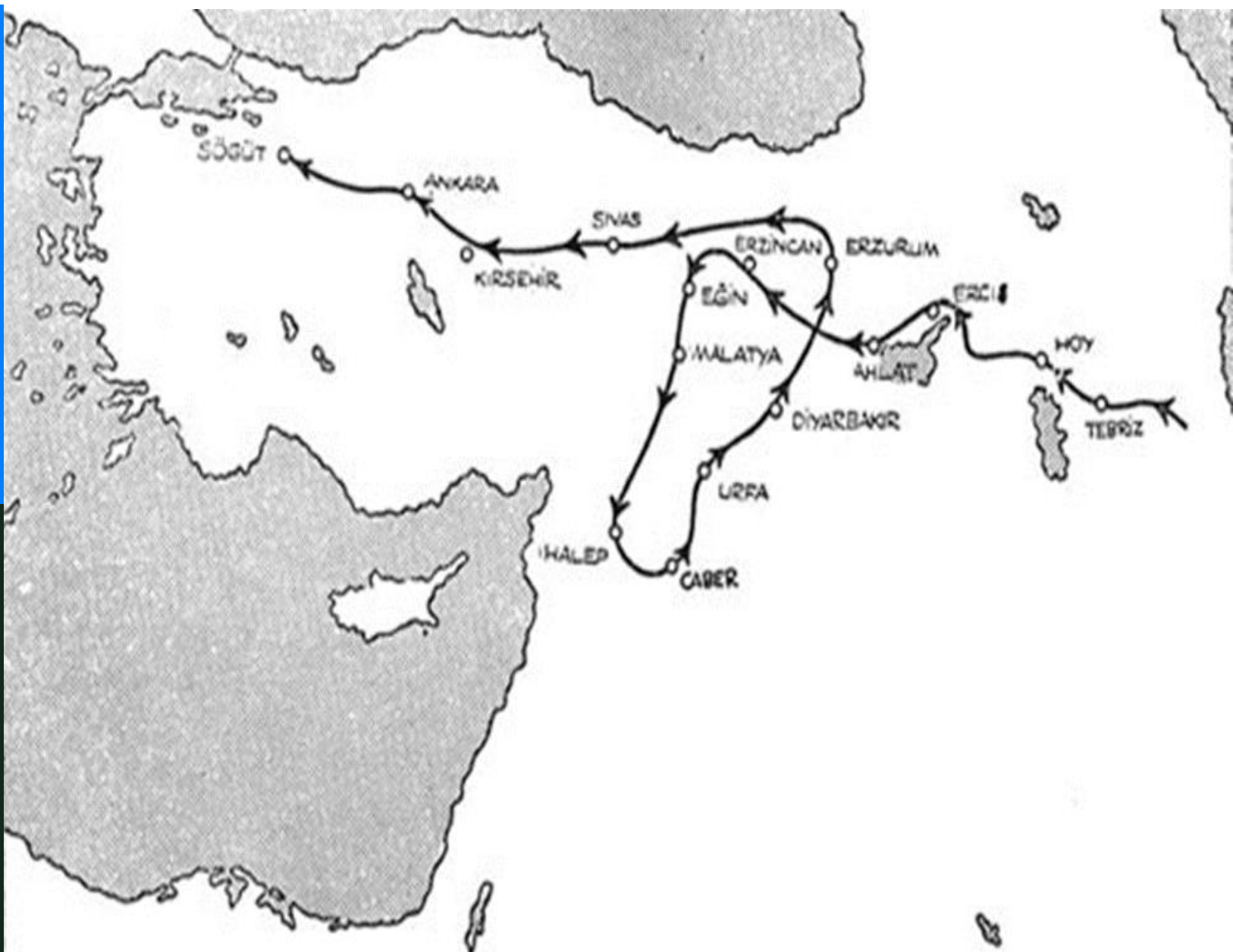

OSMANLI KURULUŞ DÖNEMİ (1299 – 1453)

- Osmanlılar, Oğuzların **Bozok** kolunun, **Kayı** boyunun, **Günhan** soyu, Karakeçili aşiretine mensuptur.
- Kayıların sembolü **iki ok bir yay**.
- Kayılar Anadolu'ya ilk kez **Malazgirt Savaşı** sonrası gelmişlerdir.
- Önce Ahlat'a sonrasında ise Ankara'nın batısındaki **Karacadağ bölgesine** yerleşmişlerdir (Yurtluk).
- **1230 Yassıçemen Savaşı** sonrasında Bizans sınırına bir uç beyliği olarak **Söğüt** ve **Domaniç'e** yerleşmişlerdir. Söğüt'ü kışlak, Domaniç'i yaylak olarak kullanmışlardır.
- 1299'da **Osman Bey** bağımsızlığı ilan ederek devletin kurucusu olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin Kısa Sürede Büyüme Sebepleri

- Coğrafi konumunun avantajı
- Uç Beyliği olması
- Moğol baskısından uzak olması
- Bizans'taki iç karışıklıklar
- Avrupa'da **Yüzyıl Savaşlarının** etkisi (1337-1453)
- Anadolu ve Balkanlarda siyasi birliğin olmaması
- Merkezi otoritenin güçlü olması
- Yeteneklerin yöneticilerin başa geçmesi
- Anadolu beylikleri ile iyi ilişkiler kurulması
- Balkanlarda **iskan** ve **istimalet** politikaları
- Düzenli ve güçlü ordusunun bulunması
- Gaza ve cihat anlayışı
- Çeşitli tarikat ve örgütlerin desteği

- ❖ **Abdalan-ı Rum:** Anadolu Dervişleri, Erenleri
- ❖ **Gaziyan-ı Rum:** Anadolu Gazileri
- ❖ **Bacıyan-ı Rum:** Anadolu Kadınları
- ❖ **Ahiyan-ı Rum:** Anadolu Ahileri
- **Evlad-ı Fatihan:** Balkanlara yerleştirilen Türkmenlere verilen isimdir.
- ✓ **Beylikten Devlete (1299 - 1453)**
(Kuruluş Devri)
- ✓ **Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1579)**
(Yükselme Devri)
- ✓ **Arayış Yılları (1579 - 1699)**
(Duraklama Devri)
- ✓ **Diplomasi ve Değişim Yılları (1699 - 1792)**
(Gerileme Devri)
- ✓ **En uzun yüzyıl (1792 - 1922)**
(Dağılma Devri)

Kuruluş Dönemi Padişahları

- **Osman Bey(1281-1324)**
- **Orhan Bey(1324-1362)**
- **I. Murat(Hüdavendigâr)(1362-1389)**
- **I. Bayezit(Yıldırım)(1389-1402)**
- **I. Mehmet(Çelebi)(1413-1421)**
- **II. Murat(1421-1451)**

OSMAN BEY DÖNEMİ (1281-1324)

- *Osmanlı'nın kurucusu ve ilk padişahı.*
- *Aşiretten beyliğe geçiş dönemidir.*
- *Karacahisar, Yarhisar, İnegöl ve Bilecik alınmıştır. Osmanlı'nın aldığı ilk kale, Ermeni Beli Savaşı ile alınan Kulacahisar Kalesi'dir.*
- *1302 Koyunhisar(Baphaeon) Savaşı Osmanlı'nın Bizans tekfurları(vali) ile ilk savaşı ve kazandığı ilk zaferdir.*
- *1321 Mudanya alınmıştır.*
- *Ahi lideri Şeyh Edebali'nin kızı Bala hatun ile evlenip Ahilerin desteğini almıştır.*
- *Osmanlı'nın ilk bakır parası bastırılmıştır(Mangır)*
- *"Fahrüddin ve Gazi" ünvanlarını kullanmıştır.*
- *İlk Osmanlı vergisi Bac-ı Bazar konulmuştur.*
- *İlk kadı Dursun Fakih Karacahisar'a atanmıştır.*

ORHAN BEY DÖNEMİ(1324-1362)

- Beylikten **devlete** geçiş dönemidir.
- İbn-i Batuta “**Türk hükümdarlarının en ulusu**” olarak bahsetmiştir.
- 1326’da **Bursa** alınmış ve başkent yapılmıştır.
- 1329’da Bizansa karşı **Maltepe**(Palekanon) Savaşı kazanılmıştır.
- 1331’de **İznik** alınmış ve başkent yapılmıştır. 1337 ise **İzmit** fethedilmiştir. Bu fetihler ile Bizans’ın **Anadolu ile bağlantısı** kesilmiştir.
- 1345’te **Karesioğullarına** son verilmiştir.
- ❖ **Osmanlı’ya katılan ilk beylik.**
- ❖ **Anadolu Türk siyasi birliği için atılan ilk adım.**
- ❖ **Osmanlı’da ilk kez denizcilik ve donanma başlamıştır.**
- ❖ **Rumeli fetihleri daha da kolaylaşmıştır.**
- ❖ **Hacı İlbey, Evranos Bey Ece Halil gibi komutanlar Osmanlı hizmetine girmiştir.**
- 1353’te Bizans’a yardım karşılığında **Çimpe Kalesi** alınmış ve ilk defa Rumeli’ye geçilmiştir.
- **Ankara Ahilerden** alınmıştır.

- İlk divan teşkilatı
- İlk vezirlik makamı (ilk vezir Alaeddin Paşa)
- İlk düzenli ordu (Yaya ve müsellemler)
- İlk vakıf ve imarethane Nilüfer Hatun tarafından açılmıştır
- İlk saray (Bursa Bey Sarayı)
- İlk medrese (İznik Süleyman Paşa (Orhaniye) Medresesi. İlk müderris Davud-u Kayseri'dir.
- İlk Osmanlı camisi İznik Hacı Özbek Camii.
- İlk sancak valiliği. Şehzadesi Murat'ı İzmit sancağına göndermiştir.
- İlk tersane Karamürsel'de açıldı. ilk Kaptan-ı Derya Karamürsel Alp.
- İlk iskan siyaseti (İlk aile Karesioğullarından Kara Araplardır)
- İlk darphane kurularak ilk gümüş para bastırıldı (Akçe)
- İlk tımar sistemi.
- Osmanlı devletinde "**Sultan**" ünvanını kullanan ilk padişah.
- Cenevizlilerle bu dönem yoğun ticari ilişkiler başlamış ticari imtiyaz verilmiştir.

İZNİK SÜLEYMAN PAŞA MEDRESESİ

İZNİK HACI ÖZBEK CAMİİ

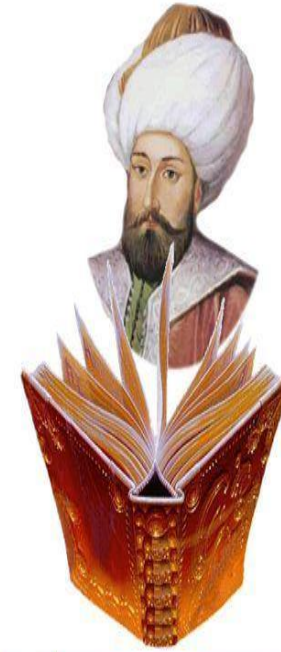

İZNİK NİLÜFER HATUN İMARETİ

I. MURAT(Hüdavendigâr) DÖNEMİ(1362-1389)

- Sancaktan yetişen ilk Osmanlı padişahıdır.
- 1363'te Bizans ile yapılan **Sazlıdere Savaşı** kazanıldı ve Edirne fethedildi. Bizans'ın **Balkanlar ile** bağlantısı kesildi.
- 1364'te Osmanlı'nın haçlılarla ilk savaşı olan **Sırp Sındığı Savaşı** kazanılmış. **Edirne** başkent yapılmıştır.
- 1365'te Ragusa Cumhuriyetine ticari imtiyazlar verildi.
- 1371'de **Çirmen Savaşı** ile Sırp lar mağlup edilmiş, Makedonya yolu Türklere açılmıştır.
- 1388'te Ploşnik'te Sırp ve Boşnaklara karşı Osmanlı Balkanlarda ilk yenilgisini almıştır.
- 1389'da Haçlılar **I. Kosova Savaşında** mağlup edilmiştir. Bu savaşta Osmanlı ilk defa top kullanmıştır.
- I. Murat savaş meydanında bir Sırp lı tarafından şehit edilmiştir. Savaşta şehit edilen **ilk ve tek Osmanlı padişahı**

I. MURAT DÖNEMİ

KRONOLOJİSİ

Ploşnik Bozgunu

1388

Sazlıdere
Savaşı

1363

Sırpsındığı
Savaşı

1364

Çirmen
Savaşı

1371

I. Kosova
Savaşı

1389

- Türk veraset sistemi ilk kez değiştirildi. “**Ülke padişah ve oğullarının malıdır**” anlayışı getirilmiştir. Amaç taht kavgalarını azaltıp merkezi otoriteyi güçlendirmektir.

Şifremiz: HSBC BANK

HSBC: Hükümdarlık Sadece Baba ve Çocuklarıdır.

- Osmanlı’da ilk şehzade isyanı olan Savcı İsyanı’nda oğlunun isyanını bastırmıştır.
- Edirne Sarayı inşa edildi.
- İlk kazaskerlik makamı oluşturuldu (Çandarlı Kara Halil Paşa)
- İlk defterdarlık makamı ile mali teşkilat kurulmuştur.
- Manastır merkezli **Rumeli Beylerbeyliği** kurulmuştur (Lala Şahin Paşa)
- **Pençik Sistemi** ilk kez uygulandı. **Kapıkulu (Yeniçeri) Ocağı** kuruldu.
- İlk kez **Acemi Oğlanlar Ocağı** kuruldu.
- **Topçu Ocağının** temelleri atıldı.

I. Murat Dönemi;

Yeniçeri

Acemi Ocağı

Pençik Sistemi

Rumeli Beylerbeyi

Atamalar (Sadz - Defterdar)

Kazasker

I. BAYEZİT DÖNEMİ(1389-1402)

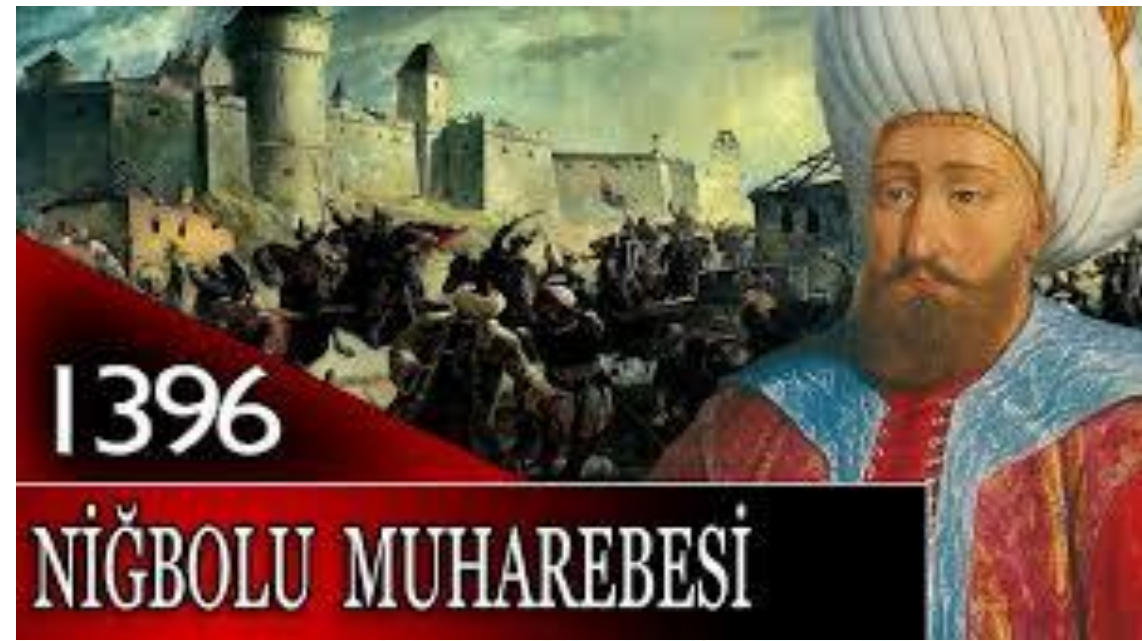
- *Karamanoğulları ile yapılan Frenk Yazısı Savaşı'ndaki başarısından dolayı "Yıldırım" unvanı verilmiştir.*
- *Anadolu Türk siyasi birliği büyük ölçüde ilk kez sağlanmıştır.*
- *Kütahya merkezli **Anadolu Beylerbeyliği** kurulmuştur.(Kara Timurtaş Paşa)*
- *Osmanlı devletinde **İstanbul'u** kuşatan ilk padişahı (dört kez kuşatmıştır. 1391-1395-1397-1401)*
- *İstanbul kuşatmasında Bizansa yardımı kesmek amacıyla **Anadolu(Güzelcehisar) Hisarı** yapılmıştır.*
- *Gelibolu'da Osmanlı Tersanesi kurulmuştur. Osmanlı-Memlük ilişkileri ilk kez bu dönemde başlamıştır.*
- *1393'te Kadı Burhaneddin devletine karşı **Kırk Dilim Savaşı**'nda mağlup olmuştur.*

- Karamanoğulları ile imzalanan **Çarşamba Suyu Antlaşması** ile sorunlar çözülmeyince 1397'de **Akçay Savaşı**'nda Karamanoğullarını yenmiştir.
- 1396 **Niğbolu Savaşı**'nda Avrupalıların oluşturduğu haçlı ordusuna karşı büyük bir zafer kazanmıştır. Bu zaferden sonra Bulgar krallığı tamamen hakimiyet altına alınmıştır.

HAP BİLGİ: Niğbolu Savaşından sonra Abbasi halifesi I. Mütevekkil Yıldırım Bayezit'a "**Sultan-ı İklım-i Rum**" unvanını vermiştir.

- Cülüs Bahşışı dağıtan ilk Osmanlı padişahıdır.
- Savaşta düşmana esir düşen ilk ve tek Osmanlı padişahıdır.
- 1402 **Ankara Savaşı**'nda Timur'a karşı mağlup olmuş ve esir düşmüştür.

Ankara Savaşı(1402)

👉 Osmanlı ile Timur

Sebepleri:

- Türk İslam dünyasının liderliği mücadelesi
- Anadolu beyliklerinin ve Akkoyunluların Timur'u kıskırtması
- Timur'un elinde esir olan Kara Yusuf ve Ahmet Celayir'in Osmanlı'ya sığınması
- İki hükümdar arasında hakaret dolu mektuplaşma
- Asya seferine hazırlanan Timur'un arkasında güçlü bir devletten rahatsızlık duyması

Sonuçları:

- Osmanlı savaşı kaybetmiştir.
- Yıldırım ve Şehzade Mustafa Timur'a esir düşmüştür.
- Anadolu Türk siyasi birliği bozulmuş beylikler yeniden bağımsız olmuştur.
- Osmanlı dağılma tehlikesi geçirmiş 11 yıllık **Fetret devri (Fasilat-ı Saltanat)** yaşanmıştır.
- Batıya ilerleyiş durmuştur.
- Bizans'ın ömrü uzamış, İstanbul fethi gecikmiştir.

☞ **Fetret devrinde Yıldırım'ın dört oğlu taht kavgası yaşamıştır;**

⇒ İsa Çelebi: Balıkesir

⇒ Süleyman Çelebi: Edirne

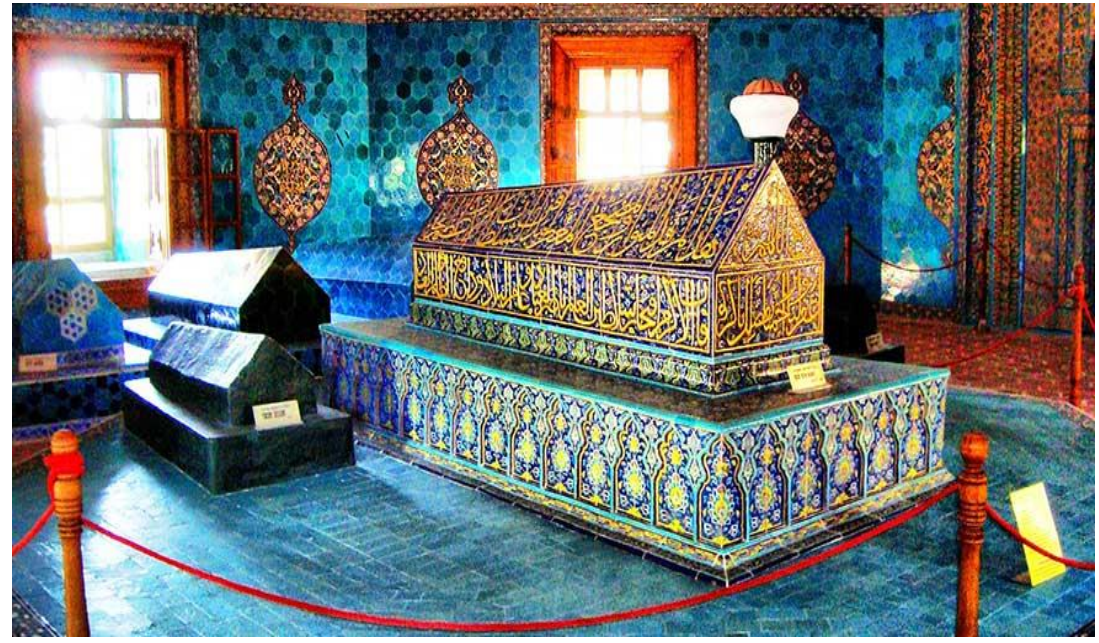
⇒ Musa Çelebi: Bursa (İstanbul'u kuşatan ilk ve tek şehzade)

⇒ Mehmet Çelebi: Amasya (Fetret devrini sona erdirmiştir)

I. MEHMET(ÇELEBİ) DÖNEMİ(1413-1421)

- Fetret devrine son vermiştir.
- Osmanlı'nın ikinci kurucusu kabul edilir.
- **Bursa Yeşil Külliye** bu dönemde inşa edilmiştir.
- Anadolu Türk siyasi birliğini yeniden sağlamaya çalıştı.
- Venedik ile ilk deniz savaşı olan **Çalı Bey (Lapseki) Savaşı** yapılmış, Osmanlı donanması yenilmiştir (donanmanın henüz yeterli olmadığına kanıttır)
- Osmanlı'da çıkan ilk dini ve sosyal içerikli isyan olan **Şeyh Bedrettin İsyanı** bastırılmıştır.
- **Düzmece Mustafa isyanı** olarak bilinen kardeşi Mustafa Çelebi'nin isyanını bastırmıştır. Mustafa Çelebi Bizans'a sığınmıştır.
- Kutsal topraklara ilk **Surre Alayı** gönderilmiştir.

II. MURAT DÖNEMİ(1421-1451)

- Amcası **Düzmece Mustafa İsyanı** ve kardeşi **Şehzade Mustafa İsyanı** tamamen bastırılmıştır.
- Mustafa Çelebi'yi destekleyen ve kışkırtan Bizans'ı cezalandırmak için **İstanbul'u** kuşatmıştır.
- “**Ebu'l Hayrat** ve **Gazi**” unvanlarını kullanmıştır.
- Devşirme sistemi kanunlaştırılmış ve geliştirilmiştir.
- Edirne'de ilk **Enderun Mektebi** açılmıştır.
- Osmanlı'da ilk yeniçeri isyanı olan **Buçuktepe İsyanı** çıkmıştır.
- Gönüllü olarak tahtı bırakan **ilk** ve **tek** Osmanlı padişahıdır.
- **İki kez** tahtta geçen **ilk** Osmanlı padişahıdır.

Balkanlarda Macarlara karşı **İzladi Derbent Savaşı** kaybedilmiştir. Karamanoğulları ile de savaş halinde olduğu için **Edirne-Segedin Antlaşması** imzalanmıştır (1444) (Osmanlı'nın **Balkanlarda** imzaladığı **ilk** antlaşma)

HAP BİLGİ: İstanbul'u kuşatanlar;

- ⇒ I. Bayezit (Yıldırım) dört kez.
- ⇒ Şehzade Musa Çelebi (Fetret Devri)
- ⇒ II. Murat
- ⇒ II. Mehmet (Fatih)

- **Bu antlaşmaya göre;** taraflar birbirine on yıl saldırmama sözü verdi. Tuna Nehri sınır kabul edilmiştir. Sırp krallığı yeniden kurulmuş, Eflak Macaristan'a bırakılmıştır.
- **II. Murat'ın tahtı küçük yaştaki II. Mehmet'e (Fatih) bırakması sonucu Haçlılar Osmanlı'ya 1444 Varna Savaşı'nda saldırmış, II. Murat'ın yeniden tahtta geçmesiyle savaş kazanılmıştır.**
- **1448 II. Kosova Savaşı'nda Türkleri Balkanlardan atmak düşüncesi ile yeniden saldırıya geçen Haçlılar ağır bir yenilgi almıştır. Bu savaş sonrası;**
 - Balkanların Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir.
 - Haçlıların **son** saldırısı, Türklerin **son** savunması olmuştur.
 - Türkler saldırıya, Haçlılar savunmaya geçmiştir.

☛ Osmanlı'da iki kez tahtta geçen padişahlar;

ŞİFREMİZ ➔ **221 X M**

⇒ 2. **X** **M**urat

⇒ 2. **X** **M**ehmet(Fatih)

⇒ 1. **X** **M**ustafa